

ENTRE MARES

HOSPITAL DE SANT PAU 21 D'ABRIL

UNA JORNADA
PER POSAR EN COMÚ
ELS ASPECTES ASSISTENCIALS
I EMOCIONALS
DE LA MATERNITAT

HOSPITAL DE LA
SANTA CREU I
SANT PAU

UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

L'entrada és lliure, però no oblideu registrar-vos
al web www.santpau.cat/entremares

@DonaSantPau #EntreMares

QUI HO ORGANITZA

L'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau organitza la 1a Jornada Participativa **Entre Mares**, el 21 d'abril de 2018, al Recinte Modernista de Sant Pau.

La iniciativa sorgeix del Servei de Ginecologia i Obstetrícia de l'Hospital, compta amb el suport de la Fundació Puigvert i amb la col·laboració de la Unitat de Neonatologia del Servei de Pediatria de Sant Pau.

La iniciativa **Entre Mares** és pionera a tot l'Estat. La proposta de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau respon a una necessitat creixent d'articular punts de trobada sòlids, seriosos i respectuosos cap a un tema tan important com és la maternitat.

TALLERS
XERRADES
COL·LOQUIS
DIÀLEGS

I ALTRES ACTIVITATS DESTINADES
A INFORMAR, ORIENTAR I REUNIR
TOTES LES DONES QUE SÓN O VOLEN
SER MARES EN UN FUTUR

A QUI VA DIRIGIDA LA JORNADA?

A les mares i pares, les que ho seran i les que encara no ho són. La jornada pretén ser un punt de trobada per parlar, escoltar, reunir i posar en comú tot allò que envolta la maternitat: des de la gestació, el part, el postpart i la lactància, fins a tots aquells aspectes assistencials i emocionals que envolten aquesta etapa.

ESTUDI PROFAMILY

Estudi longitudinal i prospectiu per avaluar si un seguit de mesures psicosocials (*mindfulness* i canvis d'estil de vida abans i durant la gestació, i en la forma d'atendre el part i el puerperi) ajuden a millorar el vincle familiar i el desenvolupament neurològic de les futures generacions.

Col·labora amb la recerca

OBJECTIUS

- 1- INFORMAR i REFLEXIONAR des d'una visió global, sobre tots els aspectes entorn de la maternitat. Des de l'Hospital Sant Pau creiem fermament que hi ha una nova manera d'entendre la maternitat i que, per tant, tots els professionals d'aquest camp han d'abordar també d'una nova forma l'assistència a les dones.
- 2- RECAPTAR fons per a l'estudi *Profamily*, enfocat a definir la preparació psicològica per afrontar l'arribada d'un nou membre. Mitjançant tècniques de *mindfulness* s'estudiarà com afecta el fet d'afavorir al màxim el vincle amb el nadó i si aquestes tècniques generen millores substancials en el desenvolupament neurològic dels nounats.
- 3- ESDEVENIR UN PUNT DE TROBADA transversal, respectuós i sincer entre tota la comunitat de mares i futures mares.

FERTILITAT

10-11h **Mites i realitats de la fertilitat al segle XXI** El repte de ser mare en la societat actual

Coordinadora: **Dra. Ana Polo**, coordinadora de Medicina Reproductiva de Fundació Puigvert-Hospital de Sant Pau

Moderadora: **Lara Bonilla**, periodista del diari Ara

Ponents: **Dr. Joaquim Calaf**, director del Programa de Reproducció Assistida de la Fundació Puigvert-Hospital de Sant Pau • **Dr. Joaquim Sarquella**, andròleg, de la Fundació Puigvert • **Dra. Cristina Bárzano**, metgessa acupuntora. Docent del Màster d'Acupuntura de la UB

Testimonis: **Raquel López** • **Montse Pascual** • **Rubén Guerrero**

Estem davant d'un moment d'intensos canvis sociodemogràfics que deriven també en canvis en la fertilitat masculina i femenina. Quins són els mites, i quines les realitats de la fertilitat al segle XXI? Quan cal començar a preocupar-se? Què fer, a on i a qui recórrer? Quin és el paper de la medicina complementària? En aquest col·loqui comptarem amb experts i també amb diversos testimonis per obrir una conversa i aclarir dubtes.

11-12h **Nous models de famílies** Què pot fer la medicina per ajudar a fer realitat un somni

Coordinadora: **Dra. Ana Polo**, coordinadora de Medicina Reproductiva de Fundació Puigvert-Hospital de Sant Pau

Moderadora: **Marta Ciércoles**, responsable de premsa del Col·legi Oficial de Metges de Barcelona

Ponents: **Dra. Gemma Castellón**, subdirectora de la Clínica IVI Barcelona • **Elisenda Pascual**, psicòloga i escriptora. Fundadora d'Acompanyament Familiar • **Sonia Bardají**, presidenta de l'Associació de Famílies Monoparentals de Catalunya

Testimonis: **Eva Martínez** • **Dolors Guart** • **Laia Castell** • **Raquel Raluy**

Les Tècniques de Reproducció Assistida (TRA) amplien el ventall de models familiars existents en l'actualitat. Com són les noves famílies? Quin impacte té el concebre de forma artificial en el desenvolupament de les parelles i els seus fills? Escoltarem ginecòlegs, psicòlegs i diferents testimonis per construir un diàleg ric i aclaridor sobre els aspectes psico-socials d'aquestes tècniques.

12h **INAUGURACIÓ**

12.30-13.30h **Nous horitzons de les tècniques de reproducció assistida** Cap a on ens porten els avenços tecnològics i genètics

Coordinadora: **Dra. Ana Polo**, coordinadora de Medicina Reproductiva de Fundació Puigvert-Hospital de Sant Pau

Moderadora: **Elisenda Camps**, periodista de RAC 1

Ponents: **Dra. Ana Polo**, coordinadora de Medicina Reproductiva de Fundació Puigvert-Hospital de Sant Pau

• **Dra. Mª Dolors Gómez-Roig**, cap del Servei Ginecologia i Obstetrícia, Hospital Sant Joan de Déu de Barcelona

• **Dr. Jordi Surrallés**, cap del Servei de Genètica, Hospital de Sant Pau • **Núria Terribas**, jurista, directora de la Fundació Víctor Grífols i Lucas, i de la Càtedra de Bioètica de la UVIC-UCC. Vicepresidenta del Comitè de Bioètica de Catalunya

Testimonis: **Eva Jiménez** • **Natalia Garriga**

Actualment els avenços científics i la Llei sobre Tècniques de Reproducció Assistida, ens han portat cap a nous horitzons. Dos exemples són el Diagnòstic Genètic Preimplantacional (ajuda a evitar malalties genètiques i/o cromosòmiques entre d'altres) i la preservació de la fertilitat (permet mantenir les possibilitats de ser mare després d'un càncer). Comptarem amb ginecòlegs, obstetres, genetistes, psicòlegs i professionals del món de la Bioètica, i amb testimonis d'excepció.

OBSTETRÍCIA

10-11h

Ser mare després d'una complicació perinatal L'acompanyament en experiències complexes durant i després de la gestació

Coordinadora: **Dra. Elisa Llurba**, directora del Servei de Ginecologia i Obstetrícia, Hospital de Sant Pau

Moderadora: **Mònica Bertran**, periodista de TV3

Ponents: **Dra. Elisa Llurba**, directora del Servei de Ginecologia i Obstetrícia, Hospital de Sant Pau • **Maria Llavoré**, llevadora experta en atenció del dol perinatal. Coautora de la Guia d'acompanyament en el dol perinatal, Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya • **Dra. Teresa Pi-Sunyer**, psicòloga experta en salut perinatal, Hospital Vall d'Hebron de Barcelona • **Lynne McIntyre**, coordinadora de l'Organització de Suport Postpart Internacional

Testimonis: **Gemma Samsó**, Associació Petits amb llum • **Jordi Balmany** • **Mª Isabel Martínez**

La nostra societat dona l'esquena als problemes i a la mort. Conversarem sobre l'experiència de tenir complicacions durant la gestació, el part i el postpart. Com fa front la família al fet que el fetus vingui amb problemes? Com es viuen les gestacions en les que la mare ha patit problemes greus? Com es viu perdre un nadó que encara no ha nascut? Com es supera el dol i com s'afronta una nova gestació?

11-12h

Què podem fer per millorar la salut fetal? Hàbits saludables i benestar durant la gestació

Coordinadora: **Dra. Elisa Llurba**, directora del Servei de Ginecologia i Obstetrícia, Hospital de Sant Pau

Moderadora: **Trinitat Gilabert**, periodista del diari Ara

Ponents: **Dr. Eduard Gratacós**, director BCNatal-Hospital Clínic i Sant Joan de Déu • **Dra. Sofia Fournier**, metgessa adjunta de Ginecologia i Obstetrícia. Quirón-Dexeus

Testimonis: **Maria Jaume**, infermera Hospital Clínic Barcelona. Participant de projecte IMPACT • **Núria Coll**, fundadora "Ets el que menges" • **Sara Gasca**

Quins avenços s'estan fent per millorar la salut de les properes generacions? Com afecten les diferents situacions, genètiques, nutricionals, ambientals i socials al desenvolupament d'una nova vida? Quins avenços s'estan fent per curar abans de néixer? Parlarem amb experts i diversos testimonis sobre com millorar el procés de gestació i com promoure hàbits saludables i benestar matern.

12.30-13.30h

Part respectat Nous reptes en la forma d'entendre l'atenció al part

Coordinadora: **Montserrat Pujol**, llevadora-supervisora del Servei de Ginecologia i Obstetrícia, Hospital de Sant Pau

Moderadora: **Karla Islas**, periodista especialitzada en salut, Medscape i apple tree communications

Ponents: **Ramon Escuriel**, llevador, Divisió d'Innovació i Cartera de Serveis Sanitaris, Àrea d'Atenció Sanitària. Servei Català de la Salut, Generalitat de Catalunya • **Montserrat Pujol**, llevadora-supervisora del Servei de Ginecologia i Obstetrícia, Hospital de Sant Pau • **Lucía Alcaraz**, llevadora, vicepresidenta de l'Associació de Llevadores del part a casa de Catalunya • **Arianna Bonato**, especialista en Obstetrícia i Ginecologia, Centre Mare Nostrum

Testimonis: **Marta Busquets**, presidenta de l'Associació de dones Dona-Llum • **Marian Coromina**

• **Guillermo Pfaff** • **Maria Mallen** • **Mireia Cornellana** • **Mar Mareito** • **Eliás López**

Cada vegada més s'entén el moment del part com un gest d'empoderament de la dona i de la família, que vol decidir de quina manera vol viure aquesta experiència. Quines iniciatives hi ha a nivell del Departament de Salut i dels professionals sanitaris per integrar aquesta demanda social? A més a més, parlarem amb professionals de diferents àmbits, hospitalaris i d'atenció a domicili, i escoltarem l'experiència de diferents homes/dones que han viscut diversos tipus de parts: parts a casa, part natural a l'hospital o cesària.

Col·loquis Sales 3/4 planta 2

NEONATOLOGIA

10-11h

Separació zero Nous reptes en la forma d'entendre l'atenció al part

Coordinadora: Montserrat Pujol, llevadora-supervisora del Servei de Ginecologia i Obstetrícia, Hospital de Sant Pau

Moderadora: Virtudes Pérez, periodista del *Punt Avui*

Ponents: **Dra. Esther López**, Unitat de Neonatologia, Hospital de Sant Pau • **Raquel Pérez**, llevadora sala de maternitat, Hospital de Sant Pau • **Dr. Adolfo Gómez Papi**, pediatra i neonatòleg de l'Hospital Juan XXIII de Tarragona • **Cristina Silvente**, psicòloga perinatal

Testimonis: Libian Lionnis • Raquel Pérez

Acollir al fill nu acabat de néixer entre els braços materns i donar temps per afavorir el contacte físic i l'aflorament de la conducta instintiva tant del nadó com dels pares, és el punt de partida que ha fet i està fent canviar les dinàmiques d'institucions i dels professionals que són presents en els moments pròxims al naixement. En aquest col·loqui podrem escoltar les reflexions de llevadores, pediatres i també els testimonis de diverses famílies.

11-12h

Com crear un entorn saludable durant l'ingrés hospitalari d'un nadó El paper de la Unitat Neonatal

Coordinadora: Dra. Gemma Ginovart, cap de la Unitat de Neonatologia, Hospital de Sant Pau

Moderadora: Itziar González, arquitecta urbanista. Exregidora de Ciutat Vella

Ponents: Isabel Rubio, infermera de la Unitat de Neonatologia, Hospital de Sant Pau • **Dra. Maria Serret**, coordinadora Màster d'Atenció d'Infermeria al Nen i a l'Adolescent, EUI-Sant Pau. Membre Fundadora NADOCAT Iniciativa Catalana per l'Assistència Integral del Nadó i la Família • **Dra. Gemma Ginovart**, cap de la Unitat de Neonatologia, Hospital de Sant Pau

Testimonis: Verónica López, membre de l'Associació ATEOSOFAGO • Pablo Amor

L'entorn de desenvolupament natural d'un infant és la família, fins i tot des de l'inici de la gestació. Quan un nen neix prematur o malalt, el seu context físic i social de desenvolupament serà la Unitat Neonatal. En aquest col·loqui reflexionarem sobre com cuidem l'entorn a la Unitat per tal d'afavorir un espai de seguretat que permeti l'acostament dels pares al seu fill, i com retornem a la família el seu paper de cuidadora.

12h INAUGURACIÓ

12.30-13.30h

Impacte en la família del nadó amb dificultats Atenció al vincle a la UCIN

Coordinadora: Dra. Elisenda Moliner, Unitat de Neonatologia, Hospital de Sant Pau

Moderadora: Ana Macpherson, periodista de *La Vanguardia*

Ponents: **Dra. Remei Tarragó**, psiquiatra Infantil, Hospital de Sant Pau-FETB • **Montse Vila**, infermera neonatal, supervisora del Servei de Pediatria, Hospital de Sant Pau • **Dra. Elisenda Moliner**, Unitat de Neonatologia, Hospital de Sant Pau

Testimonis: David Llistar, cap de la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional de l'Ajuntament de Barcelona • **Matilde Pérez**, secretaria de "Pauets". Associació de Pares de Sant Pau • **Ariadna Solé**

L'hospitalització d'un nadó amb problemes de salut suposa un estrès psíquic molt elevat per a les famílies. La capacitat dels pares a adaptar-se a la situació del seu nadó malalt és un factor crític per al desenvolupament posterior del nen. En aquest moment de gran vulnerabilitat i patiment, és fonamental establir una relació parentofamiliar sana. Parlarem amb professionals de psiquiatria infantil, pediatres i escoltarem els testimonis de diverses famílies.

AQUEST PENJOLL SIMBOLITZA L'AMOR, LA FAMÍLIA, LA CREACIÓ, LA DIVERSITAT, L'EVOLUCIÓ FAMILIAR...

El penjoll solidari és el símbol de l'amor, de la família, de la creació, de la diversitat, de l'evolució familiar. És la síntesi de l'evolució humana en 2 figures geomètriques: El cercle és el símbol de l'eternitat, del creixement, de la totalitat i la unitat. Representa la feminitat i la maternitat, l'energia creadora. El quadrat és l'arquetip de l'ordre universal i de la proporció; de la ciència i la tecnologia, del masculí. També és el logotip de l'Hospital de Santa Creu i Sant Pau. En dissenyar el penjoll solidari, hem unit dues figures geomètriques diferents, que en unir-se creen una intersecció; aquesta intersecció representa la unió on es crea la vida i l'amor: una nova vida

Patricia Cancelo escultora i periodista

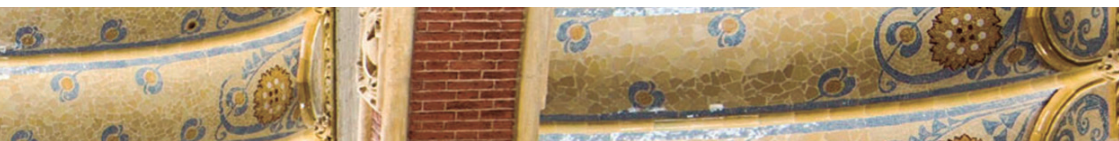
Col·labora amb la recerca

Si te'l poses, estaràs contribuint a fer realitat l'estudi que, a través del mindfulness, vol establir unes pautes per preparar-se psicològicament de cara a afrontar l'arribada d'un nou membre a la família. El fet d'afavorir el vincle familiar es pressuposa un factor clau en el desenvolupament neurològic de l'infant.

**Si no pots venir el 21 d'abril a la jornada "Entre Mares"
però vols col·laborar amb la recerca**

Pots aportar el teu granet de sorra, participant a la fila "0" **fent el teu donatiu***
al compte de l'Institut de Recerca: **ES70 2100 5000 5602 0019 2805**

*Aquestes aportacions aniran destinades a donar suport a l'estudi Profamily de l'Institut de Recerca de Sant Pau. Per a més informació consulteu el web de la jornada.

TALLERS

Aula 1

10-11h Taller d'aprenentatge en medicació i canvis en l'estil de vida

Com administrar-se la medicació dels tractaments de reproducció i com crear un entorn adequat al canvi per assolir hàbits nutricionalment saludables de cara a un futur embaràs.

Equip d'infermeria de la Fundació Puigvert

11-12h Medicina tradicional xinesa, fertilitat i Qi Gong

Com generar i regenerar energia per una bona salut reproductiva.

Dra. Cristina Barzano, metgessa acupuntora. Centre "Acupuntura per la vida". Docent del Màster d'Acupuntura de la UB • **Clarissa Fontana**, professora de Taiji Quan i Qi Gong

12.30-13.30h Tests genètics

S'informarà de la disponibilitat i de la utilitat de diferents tests genètics

Equip de Reprogenetics Spain

Aula 2

10-11h Sol Pelvià

Educació de sol pelvià i recursos en gestació i postpart

Rosa Carmona, llevadora de l'equip de sol pelvià del Servei de Ginecologia i Obstetrícia, Hospital de Sant Pau

11-12h Taller de portieg de nadons

Tècniques de portieg de nadons

Vanesa Rodríguez, assessora especialitzada en portieg ergonòmic de Kangura

12.30-13.30h Primeres cures del nadó sa

Els dubtes dels primers dies

Infermeres de la sala maternitat, Hospital de Sant Pau

Jessica Molina • **Tamara Ibáñez** • **Lucia Caler** • **Helena Sanlorien**

TCAI de la sala maternitat, Hospital de Sant Pau

Marta Carrillo • **Jessica Castaño** • **Mercè Gil** • **Elisenda Blanch**

ACTIVITATS

10-13h Túnel sensorial L'experiència de ser un nadó prematur

Sala Hipòstila (Experiència possible durant tota la jornada, duració aproximada 15 min.)

Com funciona el cervell d'un fetus a mesura que avancen les setmanes de gestació? En quin ordre van apareixent els sentits? El tacte, l'olfacte, l'oïda, la vista, el gust? En aquest taller podràs descobrir aquesta màgica etapa del desenvolupament del nadó, i viure sensacions tal i com les reben els infants prematurs dins de la incubadora.

Estrella Valle, consultora certificada en lactància materna (IBCLC), infermera de la Unitat de Neonatologia, Hospital de Sant Pau • **Dra. M. José García**, neonatóloga, Unitat de Neonatologia, Hospital de Sant Pau • **Rosa Sancho**, infermera de la Unitat de Neonatologia, Hospital de Sant Pau • **Júlia Arquer**, infermera de la Unitat de Neonatologia, Hospital de Sant Pau • **Silvia Vicente**, infermera de la Unitat de Neonatologia, Hospital de Sant Pau • **Anna Riba**, infermera de la Unitat de Neonatologia, Hospital de Sant Pau • **Carol Redondo**, tècnica en Cures Auxiliars d'Infermeria (TCAI), Hospital de Sant Pau • **Júlia Cano**, tècnica en Cures Auxiliars d'Infermeria (TCAI) • **Montse Vila**, infermera neonatal, supervisora del Servei de Pediatria, Hospital de Sant Pau • **Maite Mañosa**, psicòloga de l'ONCE

Aula 3

10-11h Criança

I a casa com ho fem?

Dra. Remei Tarragó, psiquiatra infantil, Unitat de Neonatologia, Hospital de Sant Pau-FETB
• **Elisabet Gil**, psicòloga infantil, Unitat de Neonatologia, Hospital de Sant Pau-FETB • **Àfrica Miquel**, psicòloga infantil, Unitat de Neonatologia, Hospital de Sant Pau-FETB

11-12h Aplicació de l'app iNatal

L'App que m'acompanya en els mesos més importants de la meua vida

Dra. Francesca Crovetto, metgesa adjunta Obstetrícia, BCNatal • **Maria Marí**, supervisora de llevadores, BCNatal • **Pere Llorente**, responsable de comunicació iNatal

12.30-13.30h Teràpies complementàries pel part

Acupuntura - Aromateràpia i Hipnòpart

Raquel Pérez Guervos, llevadora, Màster en medicina tradicional xinesa per la UB • **Júlia Plana**, llevadora del Servei de Ginecologia i Obstetrícia, Hospital de Sant Pau • **Angelina Lluch**, llevadora del Servei de Ginecologia i Obstetrícia, Hospital de Sant Pau

Aula 4

10-11h Mindfulness

Eina per a viure la gestació amb plena consciència

Marta Aparicio • **Pol San**, laboratoris Gynea

11-12h Eco 4D

Per a gestants interessades

Equip de Medicina Materno-Fetal del Servei de Ginecologia i Obstetrícia, Hospital de Sant Pau

12.30-13.30h Lactància materna

Mites, falses creences i neurociència

Maribel Amat, consultora certificada en lactància materna (IBCLC), infermera PAD, Hospital de Sant Pau • **Cristina Ferret**, infermera de la Unitat de Neonatologia, Hospital de Sant Pau. Assessora de lactància acreditada per FEDALMA • **Amanda Larrosa**, infermera de la sala de maternitat, Hospital de Sant Pau. Assessora de lactància acreditada per FEDALMA

10-13h

Estar embarassada i parir a Barcelona Exposició

Sala Lluís Domènech i Montaner (Visita possible durant tota la jornada)

Convertir-se en mare és sempre una experiència transformadora. En aquesta exposició, un projecte de Farmamundi, amb la participació d'Itaka al Ravai i amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona, seguim les experiències de diferents dones, escoltem les seves veus i experiències, i veiem imatges d'aquesta etapa, que parlen per sí mateixes, relatada per dones que s'han convertit en mares en un indret diferent del seu lloc de naixement. 19 peces artístiques per reflexionar.

11-12h

loga per a embarassades Taller pràctic de sessió de ioga per a gestants

Jardins interiors

Rosa Moya, llevadora i monitora de ioga

HOLA
MARE!

HOLA
FUTURA
MARE!

EN T R

M A R E

GESTACIÓ

PART

POST

VOLS QUE PARLEM DE TOT?

QUÈ ET SEMBLA LA INICIATIVA?
VOLS DIR LA TEVA?

PARTICIPA A LES XARXES
COMENTANT, PREGUNTANT...

POTS SEGUIR LA JORNADA AL TWITTER
AMB L'ETIQUETA #ENTREMARES
I EL COMPTE @DONASANTPAU

LACTÀNCIA

CRIANÇA

PART

Entrada al Recinte Modernista de Sant Pau

C/ Sant Antoni Maria Claret, 167

ENTRADA

L'entrada és lliure, però no oblideu registrar-vos al web www.santpau.cat/entremares

Organitza

Col·labora

Patrocinadors

Col·laboradors

